



Eerste Tussenrapportage 2026



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	3
1. Algemeen	4
2. Financiële foto (samenvatting en conclusies)	5
3. Resultaatgebieden	6
Programma Algemeen.....	6
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	6
Programma 1 Veiligheid	7
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat.....	8
Programma 3 Economie.....	8
Programma 4 Onderwijs	9
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	9
Programma 6 Sociaal domein	10
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	12
Programma 8 Volkshuisvesting RO en SV	13
Financiële kengetallen	15
Bijlage A: Effecten 1e Turap 2026.....	18
Bijlage B: Verloop budgettaire ruimte.....	20

1. Algemeen

Deze Turap is de eerste tussenrapportage van 2026. In deze Turap zijn, waar nodig, de budgetten van 2026 en volgende jaren beoordeeld aan de hand van de vastgestelde begroting 2026.

De bestuurlijke (tussen)rapportage (Turap) is het instrument om:

- **Tussentijds te rapporteren over de geconstateerde afwijkingen** op de programmabegroting (beheerstechnische en planningstechnische aanpassingen) en de eventuele financiële consequenties daarvan (begrotingswijziging).
- **Om uw raad "periodiek" te informeren** over de financiële stand van zaken over het huidige boekingsjaar.

2. Financiële foto (samenvatting en conclusies)

Deze 1e Turap 2026 laat een positieve financiële bijstelling zien ad € 256.000 (bijlage A) voor het jaar 2026.

Na verwerking van deze 1e Turap 2026 sluit het financiële beeld van de gemeente Waalre met een **positief saldo** ad. € 451.000 voor 2026.

Onderstaand overzicht geeft een financieel inzicht van het geprognosticeerde resultaat voor het jaar 2026 en verder. Een tussentijds beeld waarbij op de verschillende budgetten nog ontwikkelingen plaats gaan vinden.

De voorjaarsnota van het kabinet is nog niet verwerkt in deze 1e Turap 2026. De uitwerking van de voorjaarsnota van het kabinet gaat landen in de meicirculaire 2026 van het gemeentefonds. In de 2e Turap van 2026 verwerken we de financiële gevolgen van de meicirculaire.

Financiële uitkomst na verwerking 1e Turap 2026	2026	2027	2028	2029
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>				
Saldo begroting:				
Primaire begroting 2026 (incl. aangenomen amendementen)	0	0	0	0
1e begrotingswijziging 2026 (septembercirculaire 2025)	-5 N	-4 N	-46 N	-10 N
2e Turap 2025 (2e wijziging 2025)	-15 N	-15 N	-15 N	-15 N
Onvoorziene lasten structureel	100 V	100 V	100 V	100 V
Eenmalig onvoorzien	115 V			
Totaal besteedbaar	195 V	81 V	39 V	75 V
<u>Mutaties ten laste van onvoorzien 2026</u>				
1e turap 2026	256 V	-116 N	-166 N	-166 N
Totaal mutaties onvoorzien	256 V	-116 N	-166 N	-166 N
Resultaat na verwerking 1e turap 2026	451 V	-35 N	-127 N	-91 N

3. Resultaatgebieden

Programma Algemeen

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

0.4 Aanpassing onttrekkingen en stortingen in de voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

In onze begroting 2025 zijn verschillende uitgaven geraamd, m.b.t. het onderhoud van onze gemeentelijke gebouwen, die (achteraf gezien) niet direct in 2025 noodzakelijk waren. Deze lasten zijn doorgeschoven van 2025 naar 2026. Dit heeft gevolgen voor de raming van de uitgaven en voor de jaarlijkse storting/onttrekking in de voorziening groot onderhoud gebouwen, met per saldo € 1.000 nadeel.

Grondslag: een Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP) is de leidraad voor het reserveren van geld (de voorziening) voor toekomstig onderhoud aan onze gemeentelijke gebouwen.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 25.000 incidenteel nadeel (hogere uitgaven), € 25.000 incidenteel voordeel (onttrekking voorziening) en € 1.000 structureel nadeel (storting voorziening)

0.4 Werving- en selectie gemeentesecretaris

Per 1 mei 2026 heeft de gemeentesecretaris afscheid genomen van de gemeente Waalre vanwege het aanvaarden van een functie elders. De kosten voor de begeleiding van het volledige werving- en selectieproces, waaronder advertenties in diverse media, een integriteitsscan en een eventueel assessment, bedragen € 25.925.

Grondslag: een niet voorziene taak vraagt onverwacht bijzondere expertise en inzet van middelen.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 25.925 incidenteel nadeel

0.4 Formatie griffie

De communicatiefunctie binnen de griffie is cruciaal voor het verbinden van raad, inwoners en organisatie. Deze functie is begin van dit jaar vacant geweest voor 16 uur per week. Geschikte kandidaten zagen af van deze functie vanwege het te geringe aantal uren. Om deze functie goed te kunnen vervullen en een hiervoor geschikte kandidaat te kunnen vinden, heeft de werkgeverscommissie besloten om de formatie van de functie communicatiemedewerker structureel uit te breiden met 0,22 fte naar 24 uur per week en hiervoor € 20.000 beschikbaar te stellen. Binnen dit budget van € 20.000 dienen ook eventuele incidentele pieken te worden opgevangen. Voor 2026 wordt de financiële consequentie in de 1e turap opgenomen, met de begroting 2027 wordt dit budget structureel opgenomen.

Grondslag: besluit werkgeverscommissie

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 20.000 incidenteel nadeel

0.4 Invulling vacatures door inhuur

Een deel van de geraamde salariskosten van vacatures plus het flexbudget is ingezet om personeel in te huren. Bij de betreffende budgetten wordt vanuit het flexibel budget € 192.456 overgezet naar de inhuur budgetten. Dit is een administratieve overboeking van budgetten binnen alle taakvelden waarover de raad beslist. Alle mutaties zijn eenmalig.

Grondslag: budgetoverheveling in het kader van de rechtmatigheid

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking zonder financiële consequentie

0.4 Eigenrisicodragerschap werkhervattingsregeling gedeeltelijk arbeidsgeschikten (ERD-WGA)

Het budget voor ERD-WGA wordt naar verwachting met circa € 70.000 overschreden. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door een toename van het aantal langdurige verzuimcasussen, wat leidt tot hogere premie- en uitvoeringslasten. De structurele financiële consequenties worden verwerkt in de begroting 2027.

Grondslag: toename verzuim

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 70.000 structureel nadeel

0.7 Decembercirculaire algemene uitkering gemeentefonds

Op 16 december 2025 is de decembercirculaire van het gemeentefonds ontvangen. Aanpassing van de accressen en aanpassing van hoeveelheden levert een eenmalig voordeel op van € 32.000 zoals vermeld in de 1e RIB 2026.

Grondslag: 1e RIB financiële update 5 maart 2026

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 32.000 incidenteel voordeel

Programma 1 Veiligheid

N.v.t

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1 Omzetten gedeelte van de reserve openbare ruimte en bruggen naar een voorziening conform afspraak accountant

Op advies van de accountant wordt € 650.000 in de voorziening civiele kunstwerken gestort, vanuit de bestemmingsreserve openbare ruimte en bruggen. De onderhoudslasten zijn voorzienbaar en vastgelegd in een beheerplan wat maakt dat een voorziening hiervoor noodzakelijk is en geen reserve mag zijn. Dit bedrag bestaat uit 2 posten te weten eenmalig € 500.000 uit de bestemmingsreserve openbare ruimte en bruggen en € 150.000 jaarlijkse storting.

Grondslag : advies accountant/ onderbouwing afdeling openbare ruimte

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 650.000 incidenteel voordeel (onttrekking reserve, storting in exploitatie) en € 650.000 incidenteel nadeel (storting in de voorziening), per saldo neutraal.

2.1 Groot onderhoud (fiets)paden

Het krediet wegenbeheerplan (WBP) is bedoeld om het wegenareaal (inclusief fiets- en voetpaden) op het vastgestelde onderhoudsniveau te behouden. Hiervoor wordt er jaarlijks een onderhoudsplanning opgesteld. In de begroting 2026 zijn reeds een aantal maatregelen aangekondigd. Daarnaast plegen we groot onderhoud aan de (fiets)paden. Voor deze paden worden deelopdrachten op basis van de vigerende onderhoudscontracten opgesteld. Vanuit het krediet wegenbeheerplan wordt € 200.000 beschikbaar gesteld voor het krediet groot onderhoud fietspaden, de raad besluit hierover.

Grondslag: Beheerplan wegen, maatregelentoets

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 200.000 incidenteel nadeel voor het wegenbeheerplan en ad. € 200.000 incidenteel voordeel voor het krediet groot onderhoud fietspaden, per saldo neutraal.

2.1 Gladheidsbestrijding

Voor de gladheidsbestrijding hebben we een overeenkomst met de gemeente Eindhoven. De gladheidsbestrijdingsacties worden regionaal gecoördineerd op basis van weersverwachtingen en waarnemingen. De winter 2025/2026 is strenger gestart dan voorgaande jaren. Meer en frequentere vorst en sneeuwval hebben er toe geleid dat er extra strooi- en veegacties zijn uitgevoerd.

Grondslag: contract gemeente Eindhoven

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 100.000 incidenteel nadeel

Programma 3 Economie

N.v.t.

Programma 4 Onderwijs

4.3 Peuteropvang VVE

Augustus 2025 zijn de tarieven voor het peuterwerk sterk verhoogd met bijna 50%. De tarieven waren al jaren niet meer marktconform. Daardoor was het peuteraanbod verlieslatend voor de leveranciers en kwam de continuïteit van het aanbod in het geding. Deze bijstelling is meegenomen in de begroting voor 2026. In oktober bleek dat het aantal kinderen wat gebruik maakt van een vorm van peuteraanbod met ruim 20% was gedaald. Dat lagere aantal kinderen is al ruim een half jaar stabiel, waardoor de vorig jaar vastgestelde begroting nu veel te ruim uitpakt voor de gemaakte en de nog te verwachten kosten. Uit gegevens van het CBS blijkt ook dat er structureel een afname is van kinderen van 0-4 jaar sinds 2014. Met de voorgestelde aframing van € 50.000 blijft er nog voldoende ruimte over in het budget voor als het aantal kinderen weer toeneemt. Alle acties die uitstaan om het gebruik van het peuteraanbod zo veel mogelijk te stimuleren zijn daarmee financieel afgedekt.

Grondslag: Zaak 1017411: Bestuurlijke besluitvorming Collegeadvies inkoop peuterprogramma VVE gemeente Waalre 2025 - College - 10-06-2025. Akkoord bevonden in het college van 10 juni 2025.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 50.000 structureel voordeel

4.3 DVO Leerplicht

Bij het begrotingsproces vorig jaar zijn de aangepaste (toegenomen) kosten voor de nieuwe DVO met Veldhoven voor het stuk Leerplicht niet meer meegenomen. De uitkomsten waren te laat hiervoor. De jaarlijkse kosten voor de CLR (Centrale Leerlingregistratie) waren t.z.t. ook nog niet in beeld en zijn zodoende ook niet meegenomen.

Grondslag: college 11-11-2025: Dienstverleningsovereenkomst (DVO) Veldhoven-Waalre voor de uitvoering van taken binnen het sociaal domein. Later akkoord bevonden in de raadsvergadering van 9-12-2025.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 40.000 structureel nadeel

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

N.v.t.

Programma 6 Sociaal domein

6.23 Taskforce sociaal domein

Om ouders en kinderen beter te kunnen ondersteunen en complexe scheidingen te de-escaleren, wordt een start gemaakt met een subregionale aanpak 'Uit elkaar gaan'. Dit is een gezamenlijk project van de gemeenten binnen Dommervallei+ (Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son en Breugel en Waalre), waarbij elke gemeente zijn eigen scheidingsloket inricht, maar waar ook wordt geprobeerd het gezamenlijke aanbod zoveel als mogelijk op elkaar af te stemmen. Hiermee kan expertise worden gebundeld, efficiënter worden gewerkt en inwoners gericht ondersteund. Door het preventieve aanbod verder te ontwikkelen, willen we voorkomen dat scheidingen uitmonden in een complexe scheiding en ervoor zorgen dat de schade voor ouders en kinderen in onze gemeente(n) zoveel mogelijk wordt voorkomen en beperkt wordt. Het inrichten van een scheidingsloket is een van de opgaven uit de Taskforce Sociaal Domein.

Het uitgangspunt voor de kostenverdeling is het aantal inwoners per 1 januari 2025, in plaats van het aantal jeugdigen of het aantal jeugdigen in zorg. Hiervoor is gekozen omdat scheidingen kinderen en volwassenen betreft.

Deze kosten kunnen gedekt worden uit de resterende € 112.000 uit de reserve overlopende posten vanuit de Taskforce Sociaal Domein, omdat het opzetten van een scheidingsloket een opgave is vanuit deze Taskforce, en zijn daarom budgettair neutraal, zie ook 1ste RIB 2026.

De overige gelden uit de reserve overlopende posten vanuit de Taskforce Sociaal Domein worden in 2026 ingezet om een aantal strategische ontwikkelingen binnen het sociaal domein te versterken. Deze middelen zijn nodig om de herijking van de visie Sociaal Domein 'Persoonlijk en dichtbij' te kunnen uitvoeren, zodat de visie aansluit bij actuele maatschappelijke opgaven, veranderende wet- en regelgeving en de ervaringen uit de praktijk. De geactualiseerde visie wordt in 2027 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Daarnaast dragen de middelen bij aan de doorontwikkeling van de monitor sociaal domein, waarmee het mogelijk wordt om beter te sturen op effectiviteit, doelmatigheid en maatschappelijke resultaten. Doorontwikkeling van de monitor draagt daarnaast bij aan het tijdig signaleren van trends en het bijsturen van beleid waar nodig.

Tot slot worden de gelden benut voor de doorontwikkeling van de toegang SamenWijzer en de ontwikkeling van stevige lokale teams, zodat inwoners sneller passende ondersteuning vinden, de samenwerking tussen partners verder verbetert en de toegang toekomstbestendig wordt ingericht. Deze investeringen zijn noodzakelijk om de kwaliteit, toegankelijkheid en samenhang binnen het sociaal domein te blijven waarborgen.

Grondslag: collegebesluit echtscheidingsaanpak Dommervallei+, 28 oktober 2025

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie
ad. € 112.000 (incidenteel nadeel), en € 112.000 incidenteel voordeel, per saldo neutraal

6.3 Oekraïners

Door het Rijk zijn middelen beschikbaar gesteld voor de opvang en begeleiding van Oekraïners. Het betreft een wettelijke taak. Met deze begrotingswijziging worden deze middelen toegevoegd aan de begroting. Daarnaast wordt een uitgavenbudget voor eenzelfde bedrag beschikbaar gesteld om de daadwerkelijke opvang en begeleiding te realiseren. Later in het jaar wordt een apart raadsvoorstel aan u voorgelegd hoe hieraan invulling wordt gegeven.

Grondslag: Financiële verordening gemeente Waalre 2025(rechtmatigheid van inkomsten en uitgaven), ROOO (wetten.nl - Regeling - Regeling opvang ontheemden Oekraïne - BWBR0046503), RTB (Richtlijn Tijdelijke Bescherming Oekraïne | IND) op zichzelf en de bijbehorende SPUK regeling <https://wetten.overheid.nl/BWBR0046732>.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 650.000 (incidenteel nadeel), en € 650.000 incidenteel voordeel, per saldo neutraal

6.3 Versnelling inburgering

Door het Rijk zijn middelen beschikbaar gesteld voor de versnelling inburgering. Het betreft een wettelijke taak. Met deze begrotingswijziging worden deze middelen toegevoegd aan de begroting. Daarnaast wordt een uitgavenbudget voor eenzelfde bedrag beschikbaar gesteld om de daadwerkelijke opvang en begeleiding te realiseren. Later in het jaar wordt een apart raadsvoorstel aan u voorgelegd hoe hieraan invulling wordt gegeven.

Grondslag: Financiële verordening gemeente Waalre 2025 (rechtmatigheid van inkomsten en uitgaven), Wet inburgering 2021, Specifieke Uitkering (SPUK) Inburgering, HAR+

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 300.000 incidenteel nadeel en € 300.000 incidenteel voordeel, per saldo neutraal

6.3 DVO Veldhoven

De uitgaven voor de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Veldhoven op het gebied van werk, inkomen, schulddienstverlening en leerplicht vallen € 105.000 hoger uit dan geraamd. Eerder was hiervoor een bedrag van € 870.000 opgenomen. Een deel van de verwachte uitgaven was destijds ondergebracht in de risicoparagraaf. Nu de overeenkomst nader is uitgewerkt en geconcretiseerd, blijkt dat deze kosten structureel onderdeel uitmaken van de basisdienstverlening. Dit leidt tot hogere uitgaven dan eerder voorzien binnen de reguliere begroting. Voor zover deze kosten eerder in de risicoparagraaf waren opgenomen, zullen wij deze actualiseren.

Grondslag: college 11-11-2025: Dienstverleningsovereenkomst (DVO) Veldhoven-Waalre voor de uitvoering van taken binnen het sociaal domein. Later akkoord bevonden in de raadsvergadering van 9-12-2025.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 105.000 structureel nadeel

6.763 JeugdzorgPlus

JeugdzorgPlus (JZ+) is een landelijk dekkend netwerk van instellingen voor het gesloten plaatsen en behandelen van jongeren met een machtiging van de kinderrechter. Het gaat om jeugdigen die vanwege de eigen veiligheid of die van hun omgeving, tijdelijk in een gesloten setting behandeld moeten worden en voor wie lichtere vormen van jeugdhulp niet toereikend zijn; zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf of hun omgeving. Tijdens hun verblijf ontvangen jongeren in JeugdzorgPlus begeleiding, behandeling en onderwijs in de gesloten setting. De gemiddelde verblijfsduur is zes tot negen maanden.

In de begroting nemen wij jaarlijks een prognose op voor de mogelijke inzet van JZ+. Deze raming is gebaseerd op kosten voor 3 maanden van 1 jeugdige. Afgelopen jaar heeft er binnen Waalre zich geen jeugdige gemeld, net zoals in het 1ste kwartaal van 2026. Daarom stellen we nu voor om dit budget af te ramen met een bedrag van € 50.000 om zo enkel het jaarlijks budget voor de beschikbaarheidsfinanciering van bedden over te laten.

Grondslag: realistisch begroten

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequenties ad € 50.000 incidenteel voordeel.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

7.1 Aanpassing SPUK Breed

Vanuit het rijk ontvangen we een specifieke uitkering, SPUK breed. Deze middelen verdelen we over de diverse budgetten waarvoor ze bedoeld zijn.

Grondslag: budgetoverheveling in het kader van de rechtmatigheid

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking zonder financiële consequenties

7.1 Rekeningresultaat GGD 2025

Het Algemeen Bestuur van GGD BZO heeft in de vergadering van 1 april 2026 besloten over de resultaat bestemming 2025. Van het resultaat 2025 van het programma Publieke Gezondheid is besloten om een totaalbedrag van €1.580.043 aan de deelnemende gemeenten uit te betalen, met een verdeling naar rato van het inwoneraantal zoals in de programmabegroting 2025 is gehanteerd. Voor onze gemeente betekent dit concreet dat we een bedrag van € 35.138 terugontvangen als incidenteel voordeel in 2026. Dit bedrag was niet tijdig bekend om mee te kunnen nemen in de jaarstukken 2025.

Grondslag: besluit algemeen bestuur GGD 01-04-2026

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequenties ad € 35.138 incidenteel voordeel

7.4 Ontvangst CDOKE middelen (Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid)

Eind 2025 is een aanvullende specifieke uitkering ontvangen voor de CDOKE middelen van € 38.986 (eenmalig voor 2026). Deze ontvangst wordt via deze turap nog verwerkt in de exploitatie en heeft geen financiële consequenties voor dit jaar.

Grondslag: Beschikking 17 december 2025 van de rijksdienst van ondernemend Nederland

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad € 38.986 (incidenteel voordeel; ontvangst CDOKE middelen) en € 38.986 (incidenteel nadeel; uitgaven aan doelen waarvoor de CDOKE middelen bedoeld zijn), per saldo neutraal

Programma 8 Volkshuisvesting RO en SV

8.1 realisatiestimulans woningbouw

Om de woningbouw te versnellen krijgt de gemeente Waalre een bijdrage van de rijksoverheid voor betaalbare woningen van € 7.000 per woning waarvan de bouw in 2026 start. In 2026 wordt naar verwachting gestart met de bouw van 142 woningen, in totaal is dan de verwachte bijdrage € 994.000 afhankelijk van de daadwerkelijke realisatie.

Grondslag: subsidieregeling realisatiestimulans woningbouw

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 994.000 incidenteel voordeel

8.1 Visie Noordrand Waalre

Het voorbereidingskrediet van € 100.000 voor de uitwerking van de visie voor de Noordrand Waalre is verdeeld over 2026 en 2027. De uitvoering en afronding is voor 2026 gepland. Daarom wordt voorgesteld om het krediet van 2027 over te hevelen naar 2026 omdat alle kosten dit jaar worden gemaakt.

Grondslag: aanpassing krediet door aanpassing planning.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 50.000 incidenteel nadeel in 2026 en € 50.000 incidenteel voordeel in 2027

8.1 Verkoop willibrorduslaan 4 (Waalres museum)

Het pand van het Waalres museum is verkocht waarbij er een incidenteel voordeel is voor de gemeente. Voor de financiële afwikkeling van de verkoop is afgesproken dat onderstaande bedragen aan de gemeente Waalre worden voldaan:

De boekwaarde van het pand € 38.571

De terugbetaling van de bijdrage à fonds perdu € 68.067

Totaal te ontvangen € 106.638

Grondslag: collegebesluit d.d. 7 april 2026

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 106.638
incidenteel voordeel

8.3 Flexibele inzet personeel VTHV

Zoals in de 1ste RIB 2026 vermeld, hebben wij binnen het domein Vergunningen, Toezicht, Handhaving en Veiligheid (VTHV) te maken met een zeer krappe arbeidsmarkt. Het aanbod van vaste en flexibele professionals is beperkt en de tarieven voor externe inhuur zijn hoog. Tegelijkertijd betreft dit grotendeels wettelijke, termijngedreven taken waarbij continuïteit essentieel is. Voor onze compacte organisatie maakt dit ons extra kwetsbaar.

Om de uitvoering te borgen, blijven wij voorlopig aangewezen op tijdelijke externe inzet. Voor 2026 ramen wij hiervoor circa € 600.000 en komen hier bij de 2de Turap 2026 op terug.

Tegelijkertijd zetten wij stevig in op structurele oplossingen. We investeren actief in de werving van vaste medewerkers, maar deze zijn schaars en vragen na indiensttreding tijd voor opleiding en inwerken. Daarnaast vereenvoudigen en optimaliseren wij werkprocessen, zodat we efficiënter kunnen werken en een bredere doelgroep op de arbeidsmarkt kunnen aantrekken. Hiermee werken wij stap voor stap aan een duurzamere en minder kwetsbare organisatie.

Grondslag: 1e RIB financiële update 5 maart 2026

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 600.000
incidenteel nadeel

Financiële kengetallen

In de tussentijdse rapportages wordt u als raad op de hoogte gehouden van de voortgang van een drietal kengetallen, namelijk de solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte en hoogte vrije reserves t.o.v. totaal gecalculeerde risico's. Hieronder geven wij u dit inzicht met een kleine toelichting per kengetal.

Solvabiliteitsratio

Tijdens de bespreking van de Kadernota 2026 heeft u aangegeven dat de solvabiliteitsratio minimaal 20% moet bedragen en in 2029 minimaal 25%.

Het kengetal solvabiliteitsratio brengt de solvabiliteit van een gemeente goed in beeld. De uitkomst ervan wordt berekend door de omvang van het eigen vermogen uit te drukken als een procentueel aandeel van het balanstotaal. De uitkomst van het kengetal geeft daarmee aan welk deel van het gemeentebezit is afbetaald, doordat er geen schuld op rust. Gemeenten hebben voor het opvangen van tegenvallers op de exploitatie, die leiden tot negatieve exploitatieresultaten, een vermogensbuffer nodig om deze op te vangen. Dit opvangen van tegenvallers vindt dus plaats door het bezit zwaarder met schuld te belasten. De maat voor een voldoende solvabiliteit is daarom solvabiliteitsratio groter dan 20%. Bij een lager eigen vermogen is de vermogensbuffer van een gemeente erg klein. Bij een negatief percentage als uitkomst zijn de schulden van de gemeente zelfs hoger dan de waarde van de bezittingen en staat het gemeentebezit onder water. Dit mag niet van het provinciaal toezicht.

Bron: VNG

Door het positieve jaarrekeningresultaat 2025 (concept) stijgt de solvabiliteitsratio boven 20%. Dit betekent dat op het einde van het jaar de prognose van de solvabiliteit voldoende is.

Solvabiliteitsratio

Eigen vermogen			
wat	waaruit	mutatie	bedrag
eigen vermogen per 01-01-2026 (reserves)*	Concept jaarrekening 2025		14.483.659 (excl saldo)
onttrekking reserves doorschuiven naar 2026*	Concept jaarrekening 2025	-140.571	
Jaarrekeningresultaat 2025*	Concept jaarrekening 2025	2.847.699	
Begrotingssaldo	Begroting 2026	-	
Onvoorzien	Begroting 2026	215.000	
Saldo	Begrotingswijzigingen	-20.000	
Saldo	1e TURAP 2026	256.000	
Mutatie reserve	1e TURAP 2026	-762.000	
			2.396.128
Eigen vermogen na 1e turap 2026			16.879.787

* Let op, deze cijfers bevatten prognoses. De werkelijke cijfers zijn bekend bij de jaarstukken 2025

Balanstotaal passiva			
wat	waaruit	mutatie	bedrag
totaal generaal passiva per 01-01-2025*	Concept jaarrekening 2025		75.409.460 (excl saldo)
onttrekking reserves doorschuiven naar 2025*	Concept jaarrekening 2025	-140.571	
Jaarrekeningresultaat 2025*	Concept jaarrekening 2025	2.847.699	
saldo begroting boekje	Begroting 2026	-	
Onvoorzien	Begroting 2026	215.000	
Saldo	Begrotingswijzigingen	-20.000	
Saldo	1e TURAP 2026	256.000	
Mutaties voorziening	1e TURAP 2026	150.000	
			3.308.128
Balanstotaal passiva na 1e turap 2026			78.717.588

* Let op, deze cijfers bevatten prognoses. De werkelijke cijfers zijn bekend bij de jaarstukken 2025

Berekening solvabiliteitsratio	
solvabiliteitsratio per 01-01-2026	14,70%
solvabiliteitsratio na 1e turap 2026	21,44%

Structurele exploitatieruimte

Het kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de begroting is en of de gemeente in staat is structurele financiële tegenvallers op te vangen. Een percentage van 0% betekent dat de structurele baten exact toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Tijdens de bespreking van de Kadernota 2026 heeft uw raad aangegeven dat de structurele exploitatieruimte minimaal 0% moet bedragen.

In deze 1e turap van 2026 is per saldo een structureel nadeel opgenomen van -/- € 185.000. Hierdoor daalt de structurele exploitatieruimte met 0,24% waardoor het in de programmabegroting 2026 opgenomen getal voor de structurele exploitatieruimte daalt naar 0,58%. Bij de Jaarstukken 2026 wordt opnieuw een actuele, structurele doorrekening gemaakt van dit kengetal en een toelichting daarop gegeven.

Hoogte vrije reserves ten opzichte van de totaal gecalculeerde risico's

Tijdens de bespreking van de Kadernota 2026 heeft uw raad afgesproken dat Waalre streeft naar een financiële buffer van 110% van de totaal berekende risico's. Hierdoor is Waalre beter in staat om risico's op te kunnen vangen.

Dit kengetal wordt berekend door de hoogte van de algemene reserve vrij besteedbaar en de algemene buffer reserve samen te nemen en af te zetten tegen het totaal van de gecalculeerde risico's. De risico's worden 2x per jaar opnieuw onder de loep genomen, namelijk bij het opstellen van de begroting en bij het opstellen van de jaarstukken. In deze turap is uitgegaan van de laatst bekende stand uit de concept jaarrekening 2025.

Het doel van een financiële buffer van 110% is nu na de verwerking van deze 1e Turap 2026 ruim behaald. Het kengetal is verbeterd door het positief jaarrekeningresultaat 2025 (concept). Bij de Jaarstukken 2025 zal het werkelijke jaarrekeningsaldo 2025 bekend zijn en op basis daarvan wordt dit kengetal dan opnieuw berekend met de werkelijke cijfers. Aandacht voor het verbeteren/verhogen van de reserves blijft nodig in het kader van het structureel verbeteren van de solvabiliteitsratio.

De solvabiliteitsratio is na deze turap boven de minimale ondergrens van 20%. Ondanks het positieve effect uit de (concept) jaarrekening 2025 blijft het solvabiliteitsratio een punt van aandacht. Toekomstige tegenvallers en investeringen die naar de toekomst geschoven zijn kunnen deze ratio alsnog negatief beïnvloeden.

Hoogte vrije reserves		
wat	waaruit	bedrag
vrije reserves *	Concept jaarrekening 2025	8.412.733
Jaarrekeningresultaat 2025*	Concept jaarrekening 2025	2.847.699
Begrotingssaldo	Begroting 2026	-
Onvoorzien	Begroting 2026	215.000
Saldo	Begrotingswijzigingen	-20.000
Saldo	1e TURAP 2026	256.000
Vrije reserves		11.711.432

* Let op, deze cijfers bevatten prognoses. De werkelijke cijfers zijn bekend bij de jaarstukken 2025

Berekening ratio reserves / risico's		
	begroting 2026	na 1e turap
vrije reserves	7.854.656	11.711.432
gecalculeerde risico's	2.253.400	2.242.800
Ratio	349%	522%

Bijlage A: Effecten 1e Turap 2026

Financiële prognose	2026	2027	2028	2029
Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)				
Saldo begroting:				
Primaire begroting 2026 (incl. aangenomen amendementen)	0	0	0	0
1e begrotingswijziging 2026 (septembercirculaire 2025)	-5 N	-4 N	-46 N	-10 N
2e Turap 2025 (2e wijziging 2026)	-15 N	-15 N	-15 N	-15 N
Onvoorziene lasten structureel	100 V	100 V	100 V	100 V
Eenmalig onvoorzien	115 V			
Totaal besteedbaar	195 V	81 V	39 V	75 V
Verwachte mutaties:				
<u>Programma 0 Bestuur en ondersteuning</u>				
0.4 Aanpassing onttrekkingen en stortingen in de voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	-1 N	-1 N	-1 N	-1 N
0.4 Werving- en selectie gemeentesecretaris	-26 N			
0.4 ERD-WGA	-70 N	-70 N	-70 N	-70 N
0.4 Formatie	-20 N			
0.7 Decembercirculaire algemene uitkering gemeentefonds	32 V			
<u>Programma 1 Veiligheid</u>				
N.v.t.				
<u>Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat</u>				
2.1 Omzetten reserve civiele kunstwerken naar een voorziening conform afspraak accountant	0	0	0	0
2.1 Groot onderhoud (fiets)paden	0	0	0	0
2.1 Gladheidsbestrijding	-100 N			
<u>Programma 3 Economie</u>				
N.v.t.				
<u>Programma 4 Onderwijs</u>				
4.3 peuteropvang VVE	50 V	50 V	50 V	50 V
4.3 DVO Leerplicht	-40 N	-40 N	-40 N	-40 N
<u>Programma 5 Sport, cultuur en recreatie</u>				
N.v.t.				
<u>Programma 6 Sociaal domein</u>				
6.23 Taskforce sociaal domein	0	0	0	0
6.3 Oekrainers	0	0	0	0
6.3 Versnelling inburgering	0	0	0	0
6.3 DVO Veldhoven	-105 N	-105 N	-105 N	-105 N
6.763 JeugdzorgPlus	50 V			
<u>Programma 7 Volksgezondheid en milieu</u>				
7.1 Aanpassing SPUK Breed	0	0	0	0
7.1 GGD	35 V			
7.4 Ontvangst CDOKE middelen (tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid)	0	0	0	0
<u>Programma 8</u>				
<u>8.1 Bijdrage rijk woningbouwversnelling</u>	994 V			

Financiële prognose	2026	2027	2028	2029
8.1 Visie Noordrand Waalre	-50 N	50 V		
8.1 Verkoop willibrorduslaan 4 (Waalres museum)	107 V			
8.3 Flexibele inzet personeel VTHV	-600 N			
Totaal verwachte mutaties	256 V	-116 N	-166 N	-166 N
Prognose resultaat	451 V	-35 N	-127 N	-91 N

Bijlage B: Verloop budgettaire ruimte

Financiële uitkomst na verwerking 1e Turap 2026	2026	2027	2028	2029
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>				
Saldo begroting:				
Primaire begroting 2026 (incl. aangenomen amendementen)	0	0	0	0
1e begrotingswijziging 2026 (septembercirculaire 2025)	-5 N	-4 N	-46 N	-10 N
2e Turap 2025 (2e wijziging 2025)	-15 N	-15 N	-15 N	-15 N
Onvoorziene lasten structureel	100 V	100 V	100 V	100 V
Eenmalig onvoorzien	115 V			
Totaal besteedbaar	195 V	81 V	39 V	75 V
Mutaties ten laste van onvoorzien 2026				
1e turap 2026	256 V	-116 N	-166 N	-166 N
Totaal mutaties onvoorzien	256 V	-116 N	-166 N	-166 N
Resultaat na verwerking 1e turap 2026	451 V	-35 N	-127 N	-91 N

